

Primum

Preceptum

Quidam dubitatur utrum pauperem teneat soluere decimas diuinitati sacerdoti. **S**e. **H**oc. **M**tho. **q**dli. **vi**. **q**. **v**. **a**rticul. **iiiij**. **R**eddere debitum est auctoritate iusticie. et ideo ad hoc quod alicui reddatur quod ei debetur non refert utrum sit diuines vel pauper. **D**ecime autem sacerdotibus debetur in comuni quidem secundum ius naturale. naturalis enim ratio dicitur quod illi qui per populo in spiritu libenter laborant a populo stipendia sive accipiunt sustentacionis. **E**t secundum hoc etiam in suo testamento est iure diuino sanctum. **N**am .i. **C**or. **ix**. **d**omini ordinavit hunc qui euangelium annunciat ut de euangelio vivat. In veteri autem testamento quantitas fuit determinata secundum decimam. et idem statuit in ecclesia in novo testamento. soluedum unde cum sacerdotibus decimae debentur tam de iure naturali. quam de iure diuino. Et eciam ex statuto ecclesie quis sacerdos sit diuines nihilominus pauper tenetur ei decimas soluere. **S**ed dicitur alias habet unde sustentetur. **C**ur ergo si bi dabitur. **S**e primo quod decimorum solucio eciam propter pauperes est instituta sustentando his sacerdos prudenter debet de decima. **S**ecundo quod effectum est alicui debitum per statutum ecclesie nihilominus ei debetur. quis sit diuines. Qui ei in simili emptione aliquam debet soluere tam

Capitulū

Octauū

quamvis sive a paupe sive a diuite emat. **A**ddit Ray. in suis cleis hinc sufficiens primorum vel redditus recipientes ad hunc decimas. si tales deseruent ecclesie et decimas percipiunt non ut eas in malos usus habentes consumant. non peccat. **A**lias sacrilegiū committunt. **xvi**. **q**. **i**. **q**m Alio difficultates habent. scilicet an laici sine feodo possint decimas habere. sed hoc ad presens reliquo.

Capitulū Octauū
Sexto mandatum est ne gatuum sicut et sequentia. Non habebitis de os alienos coram me. Contra hoc facerent quod etiam sine ymaginibus sole et luna; vel aliquid aliud pro deo colerent sic quidam fecerunt. **S**ed quod error etiam inter paganos multos extictus est id nihil de isto iam opere est dicere. **S**equitur septimo mandato quod nec ymagines deorum habemus eas venerando deitatis cultu. Item contra hoc faciunt ymaginibus abutentes. unde quod hic monemur adorare deum et auere ab ymaginum cultu malo. Ideo habent tria videnda sunt. Primo de institutione ymaginum. Secundo de veneracione reliquiarum. Tercio versus quas mundi pates adorare debent. **P**ro primo notandum quod adorare est servare totum adorato subicere propter eminentiam

Prīmū

Preceptū

virtutis et saceritatis totamqz
spem in ipsum ponere. vñ t cul
tus siue scrutus dicitur et sic
deo cōpetit soli. nam sine eo n̄
bil possum⁹ ioh. xv. Venerai
vero sanctos possumus nos eis
subiciendo tanqz dei amicis a
nostris intercessoribus. a huc
species est suffragij. Sed dice
res. Cur fatiunt christiani yma
gines contra illud preceptum
non facies tibi sculptile. Ex pri
mo q̄ deus absolute non phi
buit fieri ymagines. quia iussit
cherubim effigiae obumbratia
apitiatorium Erodii. xxv. S;
phibuit modo qui sequitur
scz. nō adorabis ea neqz coles
ea. non vic; sicut gentiles qui
putabant aut aliquid diuum
in ymagine esse. aut creatum
c quid deū effigiare. Fuit ta
men in veteri testamento phi
bitum fieri ymagines maxime
dei. Tum apter punitatem po
puli ad ydolatriam ptūc a i
ter ydolatras cōmorantis. Tū
etiam qz de⁹ nōdum homo fa
ct⁹ fuit. vñ nec effigiae debuit
bodie autē introductus ē vñ
ymaginum. pmo a cristo qui
suā ymaginē Abagaro regi
pāno īpissam misit ut refert
eusebius ī ecclesiastica histo
ria. Et d amasus libro sentētia
rū suarū. Secūdo ab apostolis

Capitulū

Octauū.

nam tēpore eorum huc fuerunt
vnde lucas ymagies virginis
maie q̄ filii eius sculpsisse legi
tur. Et apłorum tempore san
ctus seruatus ymaginem cri
sti crucifixi secū detulisse reperi
tur i sua historia. Tertio a cō
tinuato ritu ecclie que appro
baconem ymaginum ī conci
lio rōno fere mille episcoporū
cōgregato diffiniuit. Per
cur iuēte fuit. Respo detur bñ
thomā ī iij. di. ix. Triplici de
causa scđm tres ptes ymagi
nis anime. Ex parte memorie
ad frequentem recordacionem
salutis nostre a instrumentoz
salutis. Ex parte intellect⁹ ad
informacionem rudium qui lit
teras ignorant qui docentur
ymaginib; loco lrārū. Ex par
te voluntatis ad maiorem exci
tacō em deuo cōmis. Plus enim
mouent visa q̄ audita. Et sic
institute fuit apter memorie la
bilitatem. intellectus ruditatē
a affect⁹ tarditatem. Item no
tandum q̄ scđm doctores cō
muiter di. ir. terciij adoratur de
us ī quibusdam signis latrā
puta eukaristia ymagie cruci
fixi ymagine crucis a ī scrip
tura sacra potissime ī euange
lio poss⁹ a prudente adorari ve
neramur etiam sanctos ī qui
busdā dulia ut ī ymaginib;

Prīmū

Preceptum

e sanctoꝝ alioꝝ ecclis altaribꝝ reliquijs a filiibꝝ. **Q**uo ad iij. Cur venerāde sint reliquie sanctoꝝ sy. scd; damasi hystoria barlaam vbi recitatur de professione sanctoꝝ patrꝝ portatium reliquiās qꝫ quadruplici de causa. Primo ut ex veneācōne eoꝝ auxiliū sentiam?. Se cūdo ut exempla eoꝝ quorū sūt hic imitemur. Terco ut re quīē patrie vbi aie eoꝝ sunt sperem⁹. Quarto ut nos i puluerem redigendos memorem⁹ f **Q**uo ad iij. scd m thō; vbi sup. Ad orientem adoram⁹ i altaria cōstruūtur quintupli cide causa. Prmo i signū qꝫ a cristo est nra illuminatio qui ē lux mudi sicut sol est ab oriente. Secūdo qꝫ oriēs est nobilior pars orbis i signum nos ibi vritim? qꝫ credam⁹ omnia nob a deo offerri a nobiliora ut ḡtuita immediate. Tertio sicut motus icipit ab oriēte p angelū. ita omnis nra actio a deo. Quarto qꝫ paradiſus est ibi a quo cecidim⁹ ideo memoremur ut i celī paradiſū intremus. Quinto qꝫ ab oriēte ad iudicium veniet xp̄s.

a **C**apitulū. ix.
Octauo phibetur hic omnis supsticō dñi naꝝ a filia i quibꝝ illud qꝫ a solo deo v̄l a sanctis

Capitulū

Etonum

expectare debem⁹ a creaturis illicite requimus nō inq̄t ad orabis ea neq; coles. Cir hanc materiam videndū. Primo de spēbus supersticōnū. Secūdo de grauitate huius pccī. Terco de remedijs licitis a illicitis **Q**uo ad prīmū scd; yfiderū b viii. ethiāz. a scd m thō. iij. iij. q. lxxxij. Et certe sūt capitales. xij. speties. Prima ē phito nū hōim vic; i qbus demō loq̄ tur. Ad quam reduci vidētur putātes se localit̄ ad herodia nā tr̄duci Itē quedā mulieres i quatuor tēporibꝝ extasim p demonem patētes. Secūda est somnia hēntium i deceptōrie ibi iudicātum. Tertia mathēticorum qꝫ scd m natītates hōim a scd m influrus celestīū iudicāt diffinitue de v̄lunta rīs hūamis. nā mathematici iudicant scd m cōstellationes Quarta sortilegiorum Quīta arioloꝝ id est i aris ydoloꝝ rīsa dantes. Similit̄ geomātici i terrestribꝝ iudicātes ut i inspectōe vnguis calibis politi spātula manu i similibꝝ futura v̄l secreta predicenteſ Sexta auguria practicātum auditu scilicet i cantu a v̄latu a motu auiū iudicātiū. Septētā carniatorꝝ p verbac eroꝝ cītarꝝ demones a illicite serpētes adiūrantes. Octaua fit per